

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

iiij. An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia polluta, etsi nondum
reconciliata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

sinatum, ita est locus sacer, & religiosus, ut non possit profanis vñibus deferuire.

- 11 Ecclesia non consecrata, nec benedicta, & in qua non asseruatur sanctissima Eucharistia, sed solum auctoritate Episcopi destinata publice ad diuina officia, si polluat, indiget reconciliatione.

1 Respondetur, venire quemcunque locum auctoritate Episcopi erectum, etiam si actu consecratus, vel benedictus non sit, sed alia ratione, verbi gratia crucis erectione, ad publicum sacrificij, & sacramentorum vñum deputatus, quia talis locus sacer censetur; ideoque nullis temerariis ausibus profanandus est, cap. Ecclesia, de immunit. Eccles. ibi, Ecclesia, in qua diuina mysteria celebrantur, licet adhuc non existerit consecrata, nullo iure priuilegium immunitatis adimitur, quia obsequijs diuinis dedicata, nullis sunt temerariis ausibus profananda, ubi id explicat Abb. num. 5. Bacconus in 4. disp. 13. art. 1. Suar. tom. 1. de relig. tract. 2. lib. 3. ap. 9. num. 1. Sanchez tom. 2. consil. mor. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. & Sylu. verb. Immunitas 1. quest. 1. qui eadem ratione inferunt, Oratoria etiam immunitate gaudere, si cum Episcopi auctoritate diuinis officiis deputata, licet nec consecrata, nec benedicta sint. Secus dicendum de priuatis Oratorijs, quamvis in iis Pontifex, vel Episcopus licentiam dederit Missam celebrandi, hæc enim immunitate non gaudent, vt infra dicemus, & ex communi notauit Sanchez lib. 9. de matr. disp. 15. n. 4.

Nonnulli tamen Doctores (inter quos Couar. lib. 2. var. cap. 20. num. 4. Iulius Clarus §. fin. q. 30. num. 30. Tuschus verb. Ecclesia, concl. 9. num. 19. Sarpus in lib. de iure Asylorum, c. 4. fol. mibi 39. & Anastas. Germon. de sacrorum immunit. lib. 2. c. 16. num. 26.) vt Ecclesia gaudeat immunitate requirunt, vt ibi sanctissima Eucharistia conseruetur, dicuntque sic in praxi feruari: sed mihi (nisi reuera sic in praxi feruetur per consuetudinem legitime introductam, & præscriptam contra Tridentinum, & Gregorij XIV. Constitutionem) non probatur, quia in dicto cap. Ecclesia, & in alijs iuribus de immunitate loquentibus id non exigitur; tum quia ratio, cur Ecclesiæ concedatur talis immunitas, non est continua Christi sacramentalis presentie ibi conseruatio, sed quod locus ad publica sacra ibi celebranda, auctoritate Episcopi sit destinatus, & sic facer effectus, atque ita ex communi, & probabiliore sententia Doctorum tenet Farinac. quest. 28. num. 34. & in append. de immunit. cap. 17. num. 254. Peregrin. de immunit. cap. 4. num. 2. Mar. Italia lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 15. Bonac. disp. 3. quest. 7. punct. 4. num. 2. & Gambacurta lib. 3. c. 4. §. 5.

Nonnulli etiam (inter quos gl. verb. celebratur, & ibi Zabarella, & Butrius num. 2. & 3. Item Innoc. & Hostiens. in cap. inter alia de immunit. Ec. les. verb. ad Ecclesiam, Ambrosin. de immunit. Eccles. cap. 10. num. 2. Tuschus num. 16. & Decian. lib. 6. cap. 24. num. 24.) requirunt vt saltem ibi diuina celebrari ceperint; idque ex eo quod, cum in cit. cap. Ecclesia, dicatur, non adimi priuilegium immunitatis Ecclesiæ, in qua diuina Mysteria celebrantur, consequens sit a contrario sensu, adimi, si in illa non celebrentur. Sed mihi etiam id non probatur, quia hoc ipso, quod Ecclesia est auctoritate Episcopi primum lapidem ponentis constructa, & ad sacra facienda destinata, sit, quod sit locus sacer, & religiosus diuinis obsequijs dicatur: Et si ibi diuina non celebrantur, est per accidens, cum sufficiat, quod solum possint celebrari, vt mox infra, sect. 4. dicetur, & docent ex communi Sylu. verb. immunitas 1. num. 2. & Sanch. tom. 2. consil. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2.

Confirmatur responsio in principio posita, quia ex hac deputatione Episcopi ad sacra ibi facienda, & sic

ex loci aptitudine, vt in ipso diuina possint celebrari, Ecclesia, vel saltem locus sacer, & religiosus nominatur: ergo.

Confirmatur secundo, quia (vt habetur in cap. ad hoc, de religiosis domibus) (Hospitali auctoritate Episcopi ad sacrum vñum destinatum, ita est locus sacer, & religiosus, vt non possit profanis vñibus deferuire: ergo idem multo magis dicendum est de Ecclesia auctoritate eiusdem ad sacra mysteria facienda destinata.

Confirmatur tertio, quia si talis Ecclesia, vel locus pius effusione sanguinis, vel seminis illicita polluat, de iure reconciliatione indiget, vt supra cap. 2. dub. 2. dicebamus, & probat textus cum gl. ibi, verb. non consecrata, in cap. si Ecclesia, de consecrat. Eccles. ergo si gnum est, quod sit locus sacer, & sic quod gaudeat priuilegio Immunitatis.

Atque ita ex communi docent Angelus verb. Ecclesia, filliucius tract. 15. cap. 6. q. 5. n. 150. Sylu. verb. Immunitas 1. q. 1. Azor part. 2. lib. 9. num. 2. & segg. Farin. q. 28. num. 34. & in append. de immunit. c. 17. n. 258. Suar. lib. 3. c. 9. n. 2. Peregrin. de immunit. c. 4. n. 7. Raphaël de la Torre tom. 2. in 2.2. q. 99. art. 3. disp. 7. Ludouic. Correa in relect. de immunit. p. 2. n. 8. Mar. Ital. lib. 1. c. 4. §. 3. n. 8. Gambacurta lib. 4. cap. 4. num. 6. & Bonac. disp. 3. de primo Decalog. præcept. q. 7. §. 2. n. 2. qui ad fundamentum oppositum Aduersariorum respondent, vt mox infra sect. 4. respondebitur.

SECTIO II.

An priuilegio immunitatis gaudeat Ecclesia non perfecta constructa?

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia eo ipso, quod auctoritate Episcopi constructa cepit, dicitur locus diuinis obsequijs dicatus, & gaudet priuilegio immunitatis, si successiue, & continuo construatur.
- 2 Ecclesia si constructa desistat, non gaudet immunitate Ecclesiastica, quia tunc potius est locus desertus, quam domus orationis. Sed hæc opinio non aridet.

Respondetur affirmatiue, quia hoc ipso, quod auctoritate Episcopi constructa cepit, dicitur locus diuinis obsequijs dicatus, & sic sacer, vt supra sect. 1. dicebamus, & docent etiam Abb. in cap. Ecclesia, de immunit. Eccl. n. 5. & ibid. Anchar. num. 1. Sanch. de matr. lib. 9. disp. 15. n. 39. & Farinac. in cit. c. 17. num. 261. Quamvis id limitet Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 3. n. 15. & segg. vt procedat, si continuò, & successiue construatur, secus si constructa desistat, quia tunc (inquit ipse) potius est locus desertus, quam domus orationis: sed huius Doctoris ratio non conuincit, quia ob cessationem ab edificio, deputatio ad sacra facienda non adimitur: unde si sanguinis, vel seminis effusio illicita ibi contingat, violatur. Vide Sanch. loc. supra cit.

SECTIO III.

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia polluta, etsi nondum reconciliata?

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia polluta gaudet priuilegio immunitatis, quia ratione pollutionis non desistit eius sanctitas.
- 2 Ecclesia

² *Ecclesia, ut priuatur immunitate ob pollutionem, non requiritur in iure expressum, & pollutio non priuat ipsam suo priuilegio.*

¹ **R**espondetur affirmatiuè; quia ratione pollutionis non definit eius sanctitas, ut non sit locus sacer; tum quia Ecclesias propter pollutionem dicto priuilegio priuari, gratis dicitur; cum id nusquam in iure reperiatur, & inter effectus pollutionis (sicut & ² interdicti, non sit, ut pro eo tempore Ecclesia immunitate priuatur; quia hæc iuris censura, seu impedimenta, cum sint poenalia, & odiosa, extendi non debent ultra casus de iure expressos, nec debent pollutio, & interdictum plus operari, ac Canones præscribunt: ergo, &c. atque ita docent Suarez, & Bonacina in loco supra cit. Item Abb. in cap. Ecclesia, de immunit. Eccles. Sylu. verb. Immunitas 1. quest. 1. Clar. §. practica criminal. quest. 30. num. 3. Tuschus verb. Ecclesia, conclus. 9. num. 9. Azor. p. 2. tom. 2. lib. 9. cap. 8. quest. 4. Scortia theor. 385. Marfilus in leg. unic. Cod. de raptu Virg. num. 116. Laym. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 2. Fagundez prac. 2. lib. 4. cap. 4. num. 62. Raphaël de la Torre tom. 2. in 2. 2. q. 99. art. 3. disp. 7. Peregrin. de immunit. cap. 4. num. 14. Correa in relect. de immunit. p. 2. num. 9. Lezana verb. Immunitas Eccles. n. 2. Farinac. in append. de immunit. c. 17. num. 29. Villalob. in summ. tom. 2. tract. 39. diff. 5. n. 1. & Mar. Italia lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 7.

SECTIO IV.

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia interdicta?

SUMMARIVM.

- ¹ *Ecclesia interdicta gaudet priuilegio immunitatis.*
- ² *Ecclesia non perdit esse sacrum per interdictum.*
- ³ *Clericus non perdit sua priuilegia per interdictum.*
- ⁴ *Ecclesia interdicta, quod solum gaudeat priuilegio immunitatis quoad Peregrinos, non autem quoad homines de populo, qui causam dederunt interdicto, limitatur ab aliquibus.*
- ⁵ *Ecclesia, si per accidens in ipsa non possit celebrari, dummodo per se possit, gaudet immunitate.*

¹ **R**espondetur, quod propter easdem rationes mox supradictas, eodem priuilegio etiam gaudeat Ecclesia interdicta. Et confirmatur, quia Ecclesia non perdit esse sacrum ob interdictum; tum quia clericus non perdit sua priuilegia ob interdictum: ergo nec Ecclesia; atque ita docent Suarez, Bonacina, Abbas, Sylu. Clar. Tuschus, Azor, Scortia, Marfil. Layman, Fagundez, Raphaël de la Torre, Peregrinus, Correa, Lezana, Mar. Italia & Villalobos in locis supra cit. Item Farinacius quest. 28. num. 35. & in append. de immunit. cit. cap. 17. num. 259. & Decian. tom. 2. lib. 6. cap. 25. num. 20. qui tamen non omnino ⁴ improbabiler contra Tuschum, Peregrinum, & alios limitando id asserit quoad peregrinos, non item quoad homines de populo, propter quorum delictum Ecclesia interdicta est.

Obiicies: In Ecclesia interdicta non possunt celebrari diuina officia: ergo immunitate non gaudet. Vt enim immunitate gaudeat, requiritur ex cap. Ecclesia, de immunit. Eccles. quod in ipsa diuina officia celebrentur.

⁵ Respondetur, nego consequentiam. Et ad probationem eius respondeo, ut supra, quod ad hoc, ut Ecclesia immunitate gaudeat, non opus sit, quod in ipsa celebrentur acta diuina officia, sed sufficiat, quod sit

locus ad id Episcopi auctoritate deputatus, ut scilicet ibi per se, si non per accidens, possint illa celebrari. Vide Doctores, qui supra citabantur.

SECTIO V.

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia diruta?

SUMMARIVM.

- ¹ *Ecclesia etiam diruta gaudet immunitate, quia saltem ratione soli, in quo posita erat, non definit eius sanctitas.*
- ² *Limita si non sit diruta de licentia Episcopi cum spe reedificationis.*
- ³ *Ecclesia diruta de licentia superioris, perdit omnia priuilegia.*

Respondetur affirmatiuè; quia saltem ratione soli, in quo posita erat, non definit eius sanctitas, ut non sit locus sacer, & amittat sua priuilegia, ut indulgentias, &c.

Quod tamen intellige, si diruta, seu destructa non fuerit auctoritate superioris, & cum spe reedificationis; quia si auctoritate superioris, & sine spe reedificationis destructa fuerit, definit esse locus sacer, & fit profanus, ut proinde non solum priuilegium immunitatis, sed etiam cetera omnia priuilegia deperdat.

Atque ita habetur in l. ad sacra, ff. de contrab. empt. & l. in tantum, §. sacra, in fin. ff. de rer. diuis. ex communi contra Ludouicum Corream in relect. de immunit. Eccles. p. 2. num. 10. & nonnullos alios, docent Tuschus verb. Ecclesia, conclus. 9. num. 10. Decian. lib. 6. cap. 24. n. 27. & cap. 25. num. 22. Clarus pract. §. fin. quest. 30. Farinacius de carceribus quest. 28. num. 70. & in append. de immunit. cap. 17. num. 260. Gambacurta de immunit. lib. 4. cap. 2. num. 11. Mar. Italia de immunit. lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 4. Ambrosin. de immunit. cap. 10. num. 3. Sanchez in opuscul. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. lib. 9. de matrim. disp. 15. num. 37. in fin. Scortia cit. theorema 385. Carolus Maranta p. 2. respons. 35. n. 2. Diana p. 6. tract. 1. resol. 1. Barbosa de iure Ecclesiast. lib. 2. c. 3. n. 62. Lezana num. 2. & Bonacina disp. 3. q. 7. de immunit. §. 2. n. 4. & videri etiam poterunt quæ lib. de Parlamentis, dubit. 4. sect. 19. subsect. 30. Collat. 5. dicebantur.

SECTIO VI.

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia solum quoad ambitum internum?

SUMMARIVM.

- ¹ *Ecclesia non solum quoad ambitum internum, sed etiam quoad totam fabricam gaudet immunitate.*
- ² *Capella, valus, fersa, tectum, sacristia, parietes, & turres etiam in suis Ecclesia gaudent immunitatis priuilegio.*
- ³ *Ecclesia non polluitur per sanguinis, vel seminis effusionem factam in dictis locis.*
- ⁴ *Pollutionis effectus cum sit poenalis, & odiosus, non excedit ambitum Ecclesia, secus est de priuilegio immunitatis, quod est gratiosum, & favorabile.*
- ⁵ *Apprehendens manibus valuas ostij Monasterij Monialium non violat claustrum Monialium, & tamen apprehendens valuas Ecclesia gaudet Ecclesiastica immunitate.*

6 Confugiens